

Rapport fra arkeologisk registrering

Detaljregulering for Vågnesest,
Gnr/bnr 12/1 Frøya kommune

Reidar Øiangen, 02.06.2025

Saksnr.	202451848
Tiltak	Detaljregulering
Kommune, gnr./bnr.	Frøya, 12/1
Tiltakshaver	Vikan Settefisk AS
Registreringsmetode	Prøvestikk, overflateregistrering
Tidsrom for registrering	05-07 mai 2025
Deltakere i felt	Arkeologer: Reidar Øiangen, Helene Blyverket
Prosjektleder	Anne Haug
Timer i felt inkl. reise	33
Timer for- og etterarbeid	20,5

INNHOOLD

1 Sammen drag	3
2 Bakgrunn for undersøkelsen	3
3 Metode og dokumentasjon	4
3.1 Registreringsmetoder	4
3.2 Dokumentasjon	5
4 Området	5
4.1 Topografi og landskap	5
4.2 Tidligere funn i området.....	8
5 Om undersøkelsen	9
6 Konklusjon	11
7 Litteratur	
8 Vedlegg	11

FIGURLISTE

Forsidebilde: Forsneset sett mot vest med arkeolog Helene Blyverket i forkant. Fotograf: Reidar Øiangen/Trøndelag fylkeskommune.

Figur 1: Det ble forsøkt prøvestykket innenfor planområdet. Foto: Helene Blyverket	4
Figur 2: vestre del av planområdet ble undersøkt, da sør-østre del hadde blitt befart i 2022	5
Figur 3: Vågneset sett mot sør-vest. Foto: Helene Blyverket.....	6
Figur 4: Vågneset sett mot øst. Her forbundet med Frøya med en liten landhals. Foto: Helene Blyverket.....	6
Figur 6: Flere flate drag befinner seg mellom bergframspringene på Vågneset. Her var myra svært tykk Foto: Reidar Øiangen	7
Figur 7: Fire arkeologiske lokaliteter ligger i nærheten av planområdet.....	8
Figur 8: fire flater ble i forkant av undersøkelsen sett til å ha potensiale for steinalderfunn	9
Figur 9: Det ble forsøkt gravd med spade på flere av flate flater innenfor planområdet, men her var myra svært tykk. Foto: Reidar Øiangen.....	10

1 SAMMENDRAG

I forbindelse med detaljregulering av Vågneset, varslet Trøndelag fylkeskommune behov for arkeologiske registreringer av området i henhold til kulturminnelovens § 9. Registreringen ble gjennomført av Reidar Øiangen og Helene Blyverket fra Trøndelag fylkeskommune i perioden 05-07.05.2025. Kun den nord-vestre delen av området ble befart og undersøkt. Da den sør-østre del ble befart av arkeologer i 2022.

Det ble gravd 5 prøvestikk – hvorav ingen var funnførende. Området ble også overflateregistrert, uten at det ble påvist kulturminner synlig på overflaten.

2 BAKGRUNN FOR UNDERSØKELSEN

Alle kulturminner eller spor etter menneskelig virksomhet fra før reformasjonen, det vil si før år 1537, er automatisk fredete etter § 4 i kulturminneloven (kml), og i henhold til gjeldende forskrifter til kulturminneloven er fylkeskommunen delegert ansvaret for å ivareta de samlede verneinteresser knyttet til kulturminner i plan- og utbyggingssaker. Fylkeskommunen kan derfor kreve arkeologiske registreringer før en eventuell godkjenning av planen/tiltaket, jf. kml.

Tiltakshaver har etter kulturminnelovens § 9 plikt til å undersøke om tiltaket vil virke inn på automatisk fredete kulturminner. Det vil som regel innebære en befaring eller registrering

av det aktuelle planområdet av arkeolog fra fylkeskommunen. Tiltakshaver for denne registreringen var Vikan Settefisk AS.

Hensikten med undersøkelsen var å få klarhet i om det kunne påvises automatisk fredete kulturminner som kunne komme i konflikt med tiltaket.

3 METODE OG DOKUMENTASJON

3.1 Registreringsmetoder

Det berørte området ble undersøkt ved prøvestikking, der det graves hull på ca. 40x40 cm ned til berg eller uberørt undergrunn. Med denne metoden vil kulturminner være synlige som lag med avvikende farge og konsistens i sidene (profilen) på hullet. Man kan også gjøre funn av gjenstander, f.eks. flintbiter eller keramikk. Jordmassene såldes der hvor det er anledning til dette, ellers gjennomgås de manuelt.

Det berørte området ble undersøkt ved visuell overflaterregistrering. Det vil si at arkeologer går over det aktuelle området til fots og ser etter og kartfester automatisk fredete kulturminner som er synlige på overflaten, f.eks. gravhauger, rydningsrøyser, bautasteiner og fangstgroper. I forkant av visuell overflaterregistrering ble det brukt LiDAR-data fra kartverket for å se over området etter synlige strukturer. LiDAR-data kan gi et detaljert overblikk over strukturer som er synlig på overflaten, men som ofte er gjemt under vegetasjon. Observasjoner fra LiDAR-kart blir markert i våre kart og sjekket i felt.

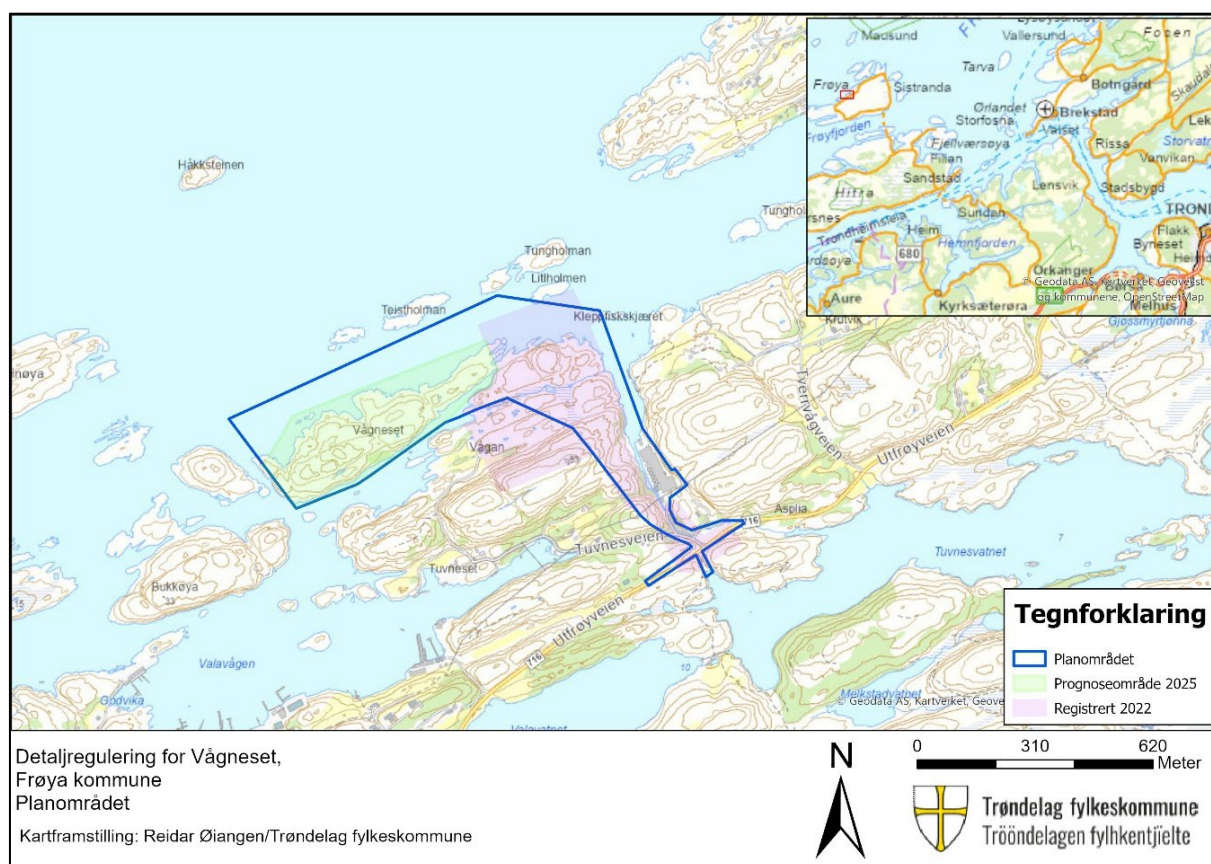

Figur 1: Det ble forsøkt prøvestukket innenfor planområdet. Foto: Helene Blyverket

3.2 Dokumentasjon

Alle prøvestikk ble dokumentert med tekst og foto, og ble målt inn med Altus NR3 GNSS med CPOS signalkorreksjon. Foto ble tatt med Galaxy Note20 Ultra 5G og en drone av merket DJI Modell: Mini 4 Pro drone Fly more Combo. Kartene ble utarbeidet i ArcGIS Pro versjon 3.4.3.

4 OMRÅDET

Figur 2: vestre del av planområdet ble undersøkt, da sør-østre del hadde blitt befart i 2022

4.1 Topografi og landskap

Planområdet ligger på Vågneset på nordsiden av øya Frøya, omtrent 9,5 mil nord-øst for Trondheim. Det undersøkte neset måler 660 meter i lengde og er 180 meter på det bredesete. Neset henger så vidt sammen med «fastlandet» med en smal landhals i øst. Området er preget av mye berg med enkelt smale flate øst-vest vendte drag dekket av myr og utrast berggur. På nordsiden av neset er det god utsikt mot nord og en del mindre holmer og skjær her. På sørsiden ser man inn mot selve Frøya. Høysete punkt ligger på 26 moh. og strekker seg ned til fjærekanten.

Figur 3: Vågneset sett mot sør-vest. Foto: Helene Blyverket

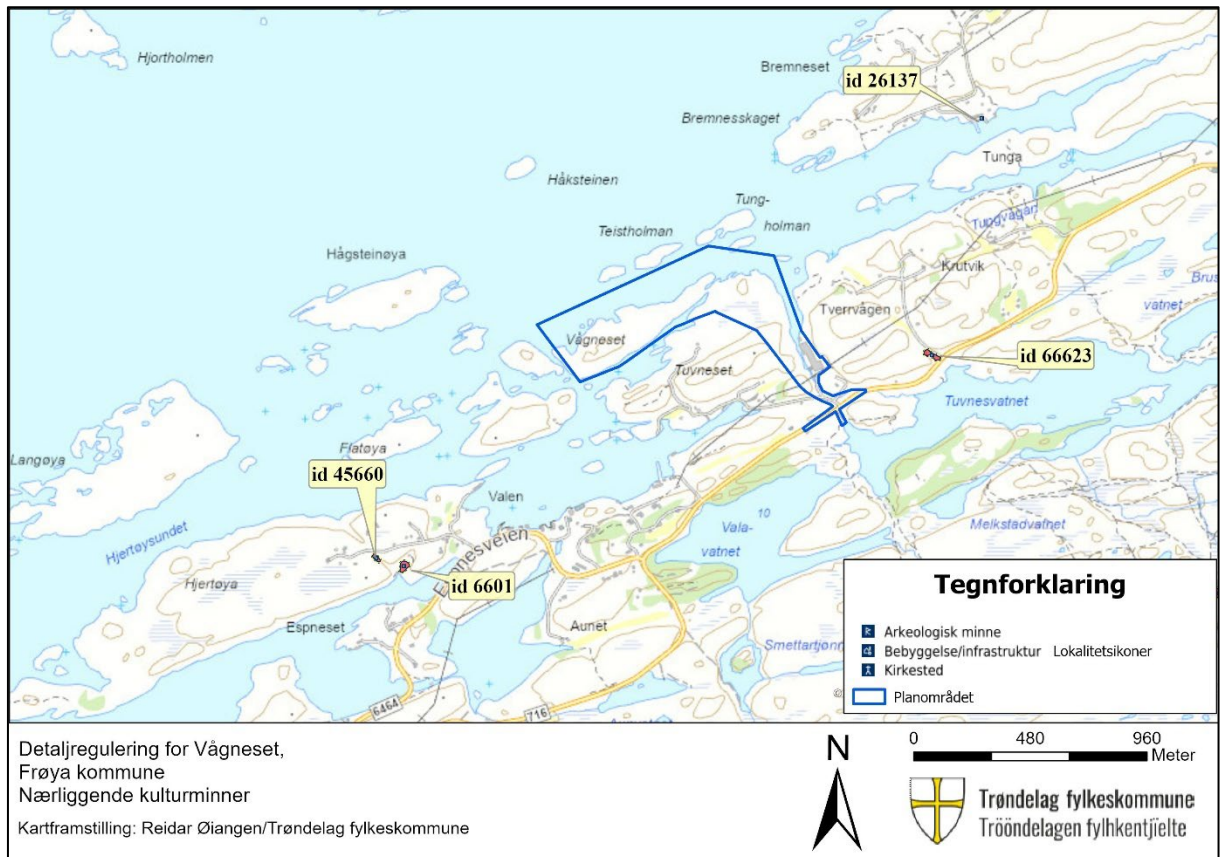

Figur 4: Vågneset sett mot øst. Her forbundet med Frøya med en liten landhals. Foto: Helene Blyverket

*Figur 5: Flere flate drag befinner seg mellom bergframspringene på Vågneset. Her var myra svært tykk
Foto: Reidar Øiangen*

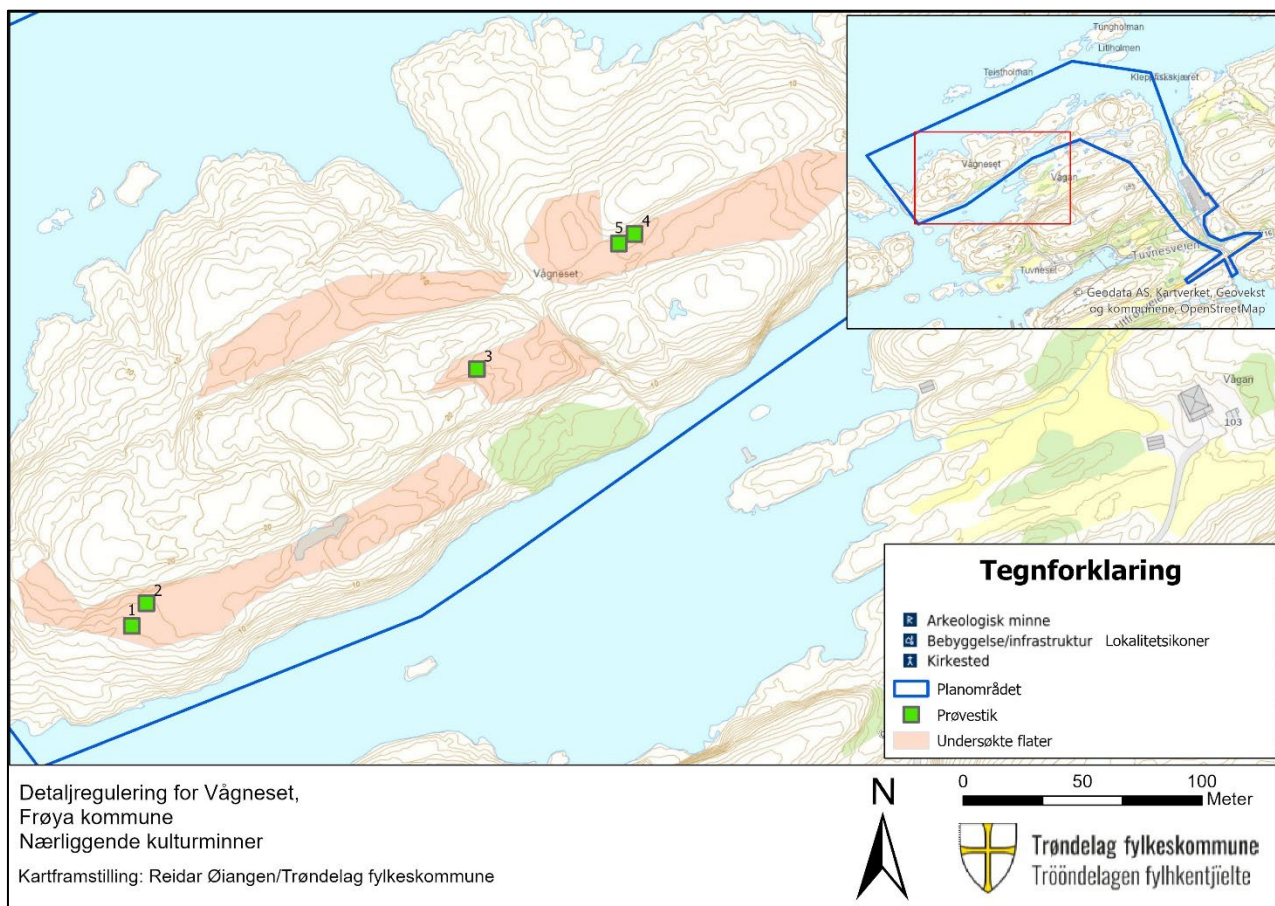
4.2 Tidligere funn i området

Figur 6: Fire arkeologiske lokaliteter ligger i nærheten av planområdet

Fire steinalderlokaliteter er tidligere registrert i en radius på 1700 meter fra Vågneset; id 26137, 66623, 6601 og 45660. Ved disse lokalitetene er det funnet gjenstander og avfallsmateriale av sandstein, grønstein, skifer og flint.

5 OM UNDERSØKELSEN

Figur 7: fire flater ble i forkant av undersøkelsen sett til å ha potensiale for steinalderfunn

I forkant av undersøkelsen ble det sett ut flere flater med potensiale for funn av steinalder. Disse ble ved undersøkelsen gått over med jordbor for å kartlegge undergrunnen. På store deler av disse flatene var det så tykk myr at det ikke var mulig å komme gjennom med håndgravning. I store deler av områdene det var mulig å komme gjennom for hånd lå myra direkte på berg, det var derfor ingen løsmasser å solde. Neset ble også gått over i flere omganger uten at det ble funnet noen kulturminner på overflaten.

Figur 8: Det ble forsøkt gravd med spade på flere av flate flater innenfor planområdet, men her var myra svært tykk. Foto: Reidar Øiangen

Figur 9: Flere områder var også svært våte, noe som gjorde prøvestikking i den tykke myra vanskelig. Foto: Helene Blyverket

6 KONKLUSJON

Ved denne arkeologiske registreringen ble det ikke påvist noen nye automatisk fredete kulturminner.

Reidar Øiangen, arkeolog

Trøndelag fylkeskommune

7 VEDLEGG

7.1 Prøvestikktabell

PS.nr	Status	Mål (cm)	Dybde (cm)	Soldestatus	Beskrivelse profil
1	Negativt	40x40	60	Ikke soldet	60 cm myr over berg
2	Negativt	40x40	25-35	Ikke soldet	25 cm myr, 0-10 cm sandblandet jordmasser mellom bergfurer
3	Negativt	40x40	100	Ikke soldet	1 m myr over berg
4	Negativt	40x40	80	Ikke soldet	Svært våt myr over berg
5	Negativt	40x40	minst 100	Ikke soldet	Helt umulig å grave prøvestikk ferdig pga dyp myr

